

Tema: HORMONI I RAK

STAV ONKOLOGA GLEDE PRIMJENE HNL-a U ŽENA S OBITELJSKOM ANAMNEZOM RAKA DOJKE

Višnja Matković

Cilj: Uloga HNL u nastanku raka dojke i dalje je nepoznanica. Da li egzogeno unešeni hormoni samo pospješuju već postojeći tumorski rast ili ga izazivaju ne zna se. Poseban problem predstavlja primjena HNL-a u žena čije su prve srodnice (majka, kćer) imale rak dojke. Onkolozi koji se bave liječenjem raka dojke imaju uglavnom negativan stav na primjenu HNL-a u žena s pozitivnom obiteljskom anamnezom bez obzira na BRCA1/BRCA 2 mutacije posebno se to odnosi na uzimanje HNL-a nakon 50 godine života.

Materijal i metode: Brojna epidemiološka ispitivanja pokušala su dati odgovor na pitanje utjecaja HNL-a na povećanu učestalost raka dojke u žena s pozitivnom obiteljskom anamezom. Analiza 52 epidemiološka ispitivanja na 58 209 žena s pozitivnom obiteljskom anamezom pokušala je dati odgovor na to pitanje uzimajući u obzir: dob, menopauzalni status, broj sestara, broj poroda te dob prvog poroda. Dodatna ispitivanja bavila su se utjecajem mutacije BRCA 1/BRCA2 gena u srodnica bolesnica s rakom dojke na povećanu učestalost raka dojke u tih ispitanica.

Rezultati: Osam od devet žena koje će dobiti rak dojke nema pozitivnu obiteljsku anamnezu. Žene s pozitivnom obiteljskom anamnezom (majka, sestra) imaju povećani rizik i najčešće im se tumor javlja prije 50-te godine života. Tijekom života 5,5% žena s jednom srođnicom s rakom dojke dobiti će rak dojke za razliku od čak 13,35 žena s 2 srodnice s rakom dojke u anamnezi. BRCA1/BRCA2 mutacije nasljeđuju se dominantno i povezane su s rakom dojke i jajnika. Između 50% i 70% žena nosioca mutacije spomenutih gena dobiti će rak dojke do 70 –te godine, dok će samo 12% žena bez mutacije gena dobiti rak dojke.

Zaključak: Provedene analize pokazale su povećan rizik za rak dojke u žena s pozitivnom obiteljskom anamezom u razdoblju od 50-70-te godine života. Kako se HNL propisuje upravo u tom životnom razdoblju radi olakšavanja menopauzalnih simptoma smatra se da kod žena s pozitivnom obiteljskom anamnezom posebno onih s BRCA1/BRCA2 mutacijama gena treba biti vrlo oprezan i pokušati tegobe riješiti drugim lijekovima a ne HNL-om.